

Βρυξέλλες, 27 Φεβρουαρίου 2026
(OR. en)

6171/26

SOC 66
EMPL 25
ECOFIN 172
EDUC 39
COMPET 255
DATAPROTECT 65
DIGIT 54

ΣΗΜΕΙΩΜΑ

Αποστολέας: Προεδρία

Αποδέκτης: Επιτροπή των Μόνιμων Αντιπροσώπων / Συμβούλιο

Θέμα: Ευρωπαϊκό Εξάμηνο 2026

Από την καινοτομία στις ποιοτικές θέσεις εργασίας: χρήση της TN για την ενίσχυση της ποιοτικής απασχόλησης και των δικαιωμάτων των εργαζομένων

—Ανταλλαγή απόψεων

Επισυνάπτεται για τις αντιπροσωπίες καθοδηγητικό σημείωμα της Προεδρίας για το ανωτέρω θέμα, ενόψει της ανταλλαγής απόψεων που θα πραγματοποιηθεί στο Συμβούλιο (EPSCO) στις 9 Μαρτίου 2026.

Καθοδηγητικό σημείωμα για την ανταλλαγή απόψεων σχετικά με το

Ευρωπαϊκό Εξάμηνο 2026: Από την καινοτομία στις ποιοτικές θέσεις εργασίας: γρήση της TN για την ενίσχυση της ποιοτικής απασχόλησης και των δικαιωμάτων των εργαζομένων.

Πλαίσιο: Η μελλοντική αγορά εργασίας και το Ευρωπαϊκό Εξάμηνο

Όπως καταδεικνύεται σε πρόσφατες εκθέσεις, η αύξηση της παραγωγικότητας σε ολόκληρη την Ευρώπη εδώ και πολλά χρόνια υστερεί σε σχέση με άλλες περιφέρειες. Αν και διαρθρωτικοί και ιστορικοί παράγοντες έχουν συμβάλει σε αυτό, τα τελευταία χρόνια ένας σημαντικός λόγος για τη διεύρυνση του χάσματος είναι ότι η Ευρώπη δεν έχει εκμεταλλευτεί πλήρως την άνθηση του ψηφιακού μετασχηματισμού. Επιπλέον, εάν δεν υλοποιηθούν σημαντικές μεταρρυθμίσεις που θα διευκολύνουν την επέκταση νέων επιχειρήσεων και τη διατήρηση νεότερων ταλέντων στην Ευρώπη, το χάσμα αυτό θα επιδεινωθεί ακόμη περισσότερο.

Για να γίνουν αυτές οι σημαντικές μεταρρυθμίσεις εφικτές, απαιτείται μια πιο ανθεκτική αγορά εργασίας και ένα πιο δυναμικό επενδυτικό περιβάλλον. Η οικονομική έρευνα, συμπεριλαμβανομένου του έργου του Σερ Χριστόφορου Πισσαρίδη σχετικά με την αντιστοίχιση προσφοράς και ζήτησης εργασίας και τις διαρθρωτικές αλλαγές, επισημαίνει ότι τα αποτελέσματα στον τομέα της απασχόλησης δεν εξαρτώνται μόνο από την τεχνολογία, αλλά και από παράγοντες όπως η θεσμική δομή της οικονομίας, το ανθρώπινο κεφάλαιό της και οι ικανότητες που προσφέρει για εποικοδομητική συνεργασία μεταξύ του δημόσιου και του ιδιωτικού τομέα. Όταν ένας από αυτούς τους παράγοντες δεν εφαρμόζεται σωστά, δημιουργούνται εμπόδια στη σύνδεση μεταξύ τεχνολογίας και παραγωγικότητας —εμπόδια που είναι συλλογικά γνωστά ως τριβές στη λειτουργία των αγορών εργασίας. Η Ευρώπη πρέπει να δράσει γρήγορα για να μειώσει αυτές τις τριβές. Η τεχνητή νοημοσύνη, με τις συνεχώς αυξανόμενες ικανότητές της, προσφέρει νέες ευκαιρίες για παραγωγικές επενδύσεις και καλύτερη αξιοποίηση του ανθρώπινου κεφαλαίου. Το κατά πόσον η διαδικασία αυτή οδηγεί σε δυναμική δημιουργία θέσεων εργασίας με υψηλότερη παραγωγικότητα ή σε απώλεια θέσεων εργασίας και περαιτέρω στασιμότητα σε σχέση με τους ανταγωνιστές μας εξαρτάται από το πόσο καλά διαχειριζόμαστε το ψηφιακό μας οικοσύστημα, τις αναγκαίες θεσμικές μεταρρυθμίσεις, την αναβάθμιση των συστημάτων δεξιοτήτων μας και την ταχύτητα με την οποία οι εργαζόμενοι μπορούν να προσαρμοστούν σε νέους ρόλους.

Η αποτελεσματικότητα των επενδύσεων στην ΤΝ εξαρτάται από την ανάπτυξη νέων δεξιοτήτων και ικανοτήτων που επιτρέπουν στους ανθρώπους να εργάζονται παραγωγικά με συστήματα ΤΝ. Όπως επισημαίνεται στη σύσταση για το ανθρώπινο κεφάλαιο¹, η καλλιέργεια αυτού του συνδυασμού δεξιοτήτων απαιτεί συντονισμένες επενδύσεις στην επαγγελματική κατάρτιση, την τριτοβάθμια εκπαίδευση και τη διά βίου μάθηση. Ταυτόχρονα, καθώς τα συστήματα ΤΝ καθίστανται πιο ικανά και οι επιχειρήσεις αποκτούν εμπειρία όσον αφορά την ενσωμάτωσή τους στις δραστηριότητές τους, ενδέχεται να προκύψουν φαινόμενα μετατόπισης της εργασίας. Η αύξηση της παραγωγικότητας θα μπορούσε να προσφέρει δυσανάλογα οφέλη στους εργαζομένους υψηλής ειδίκευσης, διευρύνοντας ενδεχομένως την εισοδηματική ανισότητα. Η αντιμετώπιση αυτής της δυναμικής απαιτεί σαφείς και συντονισμένες θεσμικές απαντήσεις.

Στο πνεύμα αυτό, το Εξάμηνο παρέχει ένα πλαίσιο για τον συντονισμό των διαρθρωτικών μεταρρυθμίσεων που μειώνουν τις τριβές στην αγορά εργασίας, βελτιώνουν την αποδοτικότητα της αντιστοίχισης και υποστηρίζουν την κινητικότητα, την επανειδίκευση και τη δημιουργία θέσεων εργασίας. Ευθυγραμμίζοντας τα δημοσιονομικά-διαρθρωτικά σχέδια με τις προτεραιότητες για την απασχόληση και τις κοινωνικές προτεραιότητες, το Εξάμηνο μπορεί να συμβάλει στο να μετατραπεί η καινοτομία σε βιώσιμη και χωρίς αποκλεισμούς ανάπτυξη.

Τεχνητή νοημοσύνη, οργάνωση της εργασίας και ποιοτική απασχόληση

Η ανάπτυξη της ΤΝ και άλλων προηγμένων ψηφιακών τεχνολογιών στον χώρο εργασίας δεν μπορεί να αξιολογηθεί αποκλειστικά υπό το πρίσμα της παραγωγικότητας. Τα τεχνολογικά συστήματα ενσωματώνονται σε οργανωτικές επιλογές, μοντέλα διαχείρισης ανθρώπινων πόρων και ευρύτερες επιχειρηματικές στρατηγικές. Η οικονομική θεωρία υποδεικνύει ότι η καινοτομία που ενισχύει την παραγωγικότητα δημιουργεί διαρκή οφέλη για την απασχόληση εφόσον συνοδεύεται από συμπληρωματικές επενδύσεις σε δεξιότητες και υποστηρίζεται από αποτελεσματικούς θεσμούς στην αγορά εργασίας.

¹ Σύσταση για ΣΥΣΤΑΣΗ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ σχετικά με το ανθρώπινο κεφάλαιο στην Ευρωπαϊκή Ένωση (ST 15278/25).

Το νομικό πλαίσιο της ΕΕ παρέχει σημαντικές διασφαλίσεις. Ο κανονισμός για την ΤΝ² θεσπίζει υποχρεώσεις για τα συστήματα ΤΝ υψηλού κινδύνου, περιλαμβανομένων εκείνων που χρησιμοποιούνται στις προσλήψεις, τη διαχείριση των εργαζομένων και την αξιολόγηση των επιδόσεων. Ο γενικός κανονισμός για την προστασία δεδομένων³ και το υφιστάμενο κεκτημένο του εργατικού δικαίου —συμπεριλαμβανομένης της νομοθεσίας για διαφανείς και προβλέψιμους όρους εργασίας, για την υγεία και ασφάλεια στην εργασία και για την ισορροπία μεταξύ επαγγελματικής και προσωπικής ζωής— ενισχύουν περαιτέρω το εγχειρίδιο κανόνων της ΕΕ στον τομέα αυτό. Παρά ταύτα, ενδέχεται να εξακολουθούν να απαιτούνται στοχευμένα νομοθετικά μέτρα για να διασφαλιστεί ότι οι εργαζόμενοι προστατεύονται αποτελεσματικά και ότι όλοι, συμπεριλαμβανομένων των επιχειρήσεων, μπορούν να επωφεληθούν από την υιοθέτηση της ΤΝ και άλλων προηγμένων ψηφιακών τεχνολογιών. Η αποτελεσματική επιβολή παραμένει ζωτικής σημασίας για την τήρηση της αρχής του ελέγχου από τον άνθρωπο, την πρόληψη των αλγοριθμικών διακρίσεων και τη διατήρηση της εμπιστοσύνης.

Η δημιουργία ποιοτικών θέσεων εργασίας αποτελεί σημαντική προτεραιότητα, η οποία επισημαίνεται στον χάρτη πορείας για ποιοτικές θέσεις εργασίας⁴ που παρουσίασε η Ευρωπαϊκή Επιτροπή τον Δεκέμβριο του 2025. Όταν τα θεσμικά πλαίσια επιτρέπουν τη δίκαιη κατανομή των κερδών, η υψηλότερη παραγωγικότητα μπορεί να οδηγήσει σε καλύτερους μισθούς και βελτιωμένες συνθήκες εργασίας. Χωρίς τέτοια πλαίσια, υπάρχει κίνδυνος η τεχνολογική αλλαγή να εντείνει τις ανισότητες και να επιτείνει τον κατακερματισμό της αγοράς εργασίας. Ως εκ τούτου, η πρόκληση δεν είναι αν θα υιοθετηθούν τεχνολογικές καινοτομίες, συμπεριλαμβανομένης της ΤΝ, αλλά πώς θα διαμορφωθεί η ανάπτυξη και η χρήση τους, ώστε να ενισχυθεί η ποιότητα των θέσεων εργασίας, η κοινωνική συνοχή και η ευρωπαϊκή ανταγωνιστικότητα.

² Κανονισμός (ΕΕ) 2024/1689 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 13ης Ιουνίου 2024, για τη θέσπιση εναρμονισμένων κανόνων σχετικά με την τεχνητή νοημοσύνη και την τροποποίηση των κανονισμών (ΕΚ) αριθ. 300/2008, (ΕΕ) αριθ. 167/2013, (ΕΕ) αριθ. 168/2013, (ΕΕ) 2018/858, (ΕΕ) 2018/1139 και (ΕΕ) 2019/2144 και των οδηγιών 2014/90/ΕΕ, (ΕΕ) 2016/797 και (ΕΕ) 2020/1828 (κανονισμός για την τεχνητή νοημοσύνη).

³ Κανονισμός (ΕΕ) 2016/679 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 27ης Απριλίου 2016, για την προστασία των φυσικών προσώπων έναντι της επεξεργασίας των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα και για την ελεύθερη κυκλοφορία των δεδομένων αυτών και την κατάργηση της οδηγίας 95/46/ΕΚ (Γενικός Κανονισμός για την Προστασία Δεδομένων).

⁴ Ανακοίνωση της Επιτροπής προς το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, το Συμβούλιο, την Ευρωπαϊκή Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή και την Επιτροπή Περιφερειών, COM (2025) 944, 4 Δεκεμβρίου 2025, Χάρτης πορείας για ποιοτικές θέσεις εργασίας.

Δεξιότητες ανθεκτικές στον χρόνο, πληροφορίες για την αγορά εργασίας και μεταβάσεις

Κατά την άτυπη σύνοδο των υπουργών Απασχόλησης και Κοινωνικών Υποθέσεων στις 13 Φεβρουαρίου υπό την κυπριακή Προεδρία, οι υπουργοί τόνισαν ότι η πράσινη και η ψηφιακή μετάβαση αναδιαμορφώνουν ριζικά τις επαγγελματικές δομές και τις απαιτήσεις δεξιοτήτων.

Η συνεχής αναβάθμιση των δεξιοτήτων και η επανειδίκευση πρέπει να καταστούν μόνιμο χαρακτηριστικό των ευρωπαϊκών αγορών εργασίας και όχι να περιορίζονται σε έκτακτες απαντήσεις στις κρίσεις.

Η ΤΝ μπορεί από μόνη της να ενισχύσει τη λειτουργία της αγοράς εργασίας. Τα προηγμένα εργαλεία συλλογής πληροφοριών για την αγορά εργασίας βελτιώνουν την πρόβλεψη των αναγκών σε δεξιότητες, εντοπίζουν σημεία συμφόρησης και στηρίζουν στοχευμένες πολιτικές κατάρτισης. Με τη βελτίωση της ποιότητας και της επικαιρότητας των πληροφοριών, τα εργαλεία αυτά μειώνουν τις τριβές στην αναζήτηση και επιταχύνουν τη μετάβαση από παρακμάζοντες τομείς σε επεκτεινόμενους τομείς.

Ωστόσο, οι μεταβάσεις σπάνια πραγματοποιούνται αυτόματα. Τα στοιχεία δείχνουν ότι οι εργαζόμενοι που απολύονται λόγω τεχνολογικών αλλαγών ενδέχεται να αντιμετωπίσουν παρατεταμένη ανεργία ή μακροχρόνιες απώλειες μισθών, ειδικά όταν δεν υπάρχει επαρκής στήριξη. Ως εκ τούτου, οι ενεργητικές πολιτικές για την αγορά εργασίας, οι αποτελεσματικές δημόσιες υπηρεσίες απασχόλησης και τα στοχευμένα μέτρα κοινωνικής προστασίας αποτελούν απαραίτητα συμπληρώματα στις στρατηγικές καινοτομίας.

Ο κοινωνικός διάλογος και οι συλλογικές διαπραγματεύσεις διαδραματίζουν επίσης καίριο ρόλο στη διαχείριση του τεχνολογικού μετασχηματισμού. Αυτές οι διαδικασίες επιτρέπουν την εύρεση λύσεων κατόπιν διαπραγμάτευσης τόσο σε τομεακό όσο και εταιρικό επίπεδο, στηρίζουν τις υπεύθυνες πρακτικές στη χρήση της αλγοριθμικής διαχείρισης και συμβάλλουν στη δίκαιη κατανομή των κερδών από την παραγωγικότητα. Οι ισχυροί θεσμοί μειώνουν την αβεβαιότητα και ενισχύουν την αποδοχή των αλλαγών. Αυτό τονίζεται επίσης στη γνωμοδότηση που η κυπριακή Προεδρία ζήτησε από την ΕΟΚΕ να καταρτίσει με θέμα *«Βελτίωση της ποιότητας της απασχόλησης και των συνθηκών εργασίας με την εισαγωγή και την προώθηση σχετικών εργαλείων (συμπεριλαμβανομένης της τεχνητής νοημοσύνης) και την ενίσχυση του κοινωνικού διαλόγου και των συλλογικών διαπραγματεύσεων»*.ⁱ

Επικείμενες πρωτοβουλίες και συνοχή των πολιτικών

Η επικείμενη νομοθετική πράξη για τις ποιοτικές θέσεις εργασίας και η δέσμη μέτρων για τη δίκαιη κινητικότητα του εργατικού δυναμικού μπορούν να συμβάλουν στη μείωση του κατακερματισμού της αγοράς εργασίας, στην ενίσχυση της επιβολής και στη στήριξη της ανοδικής σύγκλισης μεταξύ των κρατών μελών.

Η συνοχή των πολιτικών θα είναι αποφασιστικής σημασίας ως προς αυτό. Οι στρατηγικές που αφορούν τη βιομηχανία και την καινοτομία πρέπει να ευθυγραμμιστούν με τις μεταρρυθμίσεις στον τομέα της απασχόλησης και τις πολιτικές για τις δεξιότητες. Τα μέτρα που ενισχύουν τις επενδύσεις στην ΤΝ θα πρέπει να συνοδεύονται από πρωτοβουλίες που διευκολύνουν την κινητικότητα των εργαζομένων, προάγουν τη διά βίου μάθηση και διαφυλάσσουν τα θεμελιώδη δικαιώματα. Αυτή η ολοκληρωμένη προσέγγιση αντικατοπτρίζει τόσο τα οικονομικά στοιχεία όσο και τις βασικές αρχές του ευρωπαϊκού κοινωνικού μοντέλου.

Ο ρόλος της σύνθεσης EPSCO στο πλαίσιο του Ευρωπαϊκού Εξαμήνου

Οι υπουργοί EPSCO διαδραματίζουν κεντρικό ρόλο στη διασφάλιση της πλήρους ενσωμάτωσης της απασχόλησης και των κοινωνικών παραμέτρων στο Εξάμηνο. Μέσω πολιτικής καθοδήγησης, αξιολογήσεων από ομοτίμους και ειδικών ανά χώρα συστάσεων, το Συμβούλιο EPSCO μπορεί να διαμορφώσει μεταρρυθμίσεις που ενισχύουν τη δυναμική της αγοράς εργασίας, ενώ παράλληλα διασφαλίζουν τη δικαιοσύνη και τη συνοχή.

Κατά τον κύκλο του Εξαμήνου του 2026, το EPSCO έχει την ευκαιρία να συμβάλει και να κατευθύνει τη συζήτηση προς μια ισορροπημένη προσέγγιση, στο πλαίσιο της οποίας η καινοτομία, η ανάπτυξη της ΤΝ και η ανταγωνιστικότητα ευθυγραμμίζονται με την ποιοτική απασχόληση, τον ισχυρό κοινωνικό διάλογο και τους ισχυρούς θεσμούς. Με αυτόν τον τρόπο, ο τεχνολογικός μετασχηματισμός της Ευρώπης μπορεί να ενισχύσει όχι μόνο τις οικονομικές επιδόσεις, αλλά και την κοινωνική συνοχή και εμπιστοσύνη.

Ερωτήματα προς συζήτηση

1. Πώς μπορεί το Εξάμηνο να στηρίξει πιο αποτελεσματικά τις μεταρρυθμίσεις που μειώνουν τις τριβές στην αγορά εργασίας και βελτιώνουν την αποδοτικότητα της αντιστοίχισης στο πλαίσιο των μετασχηματισμών που βασίζονται στην ΤΝ;
 2. Ποια πρόσθετα μέτρα απαιτούνται σε εθνικό και ενωσιακό επίπεδο για να διασφαλιστεί ότι η υιοθέτηση της ΤΝ στον χώρο εργασίας ενισχύει τα δικαιώματα των εργαζομένων και προωθεί την ανοδική κοινωνική σύγκλιση;
-

ⁱ Η διερευνητική γνωμοδότηση, η οποία θα εγκριθεί από τη σύνοδο ολομέλειας της ΕΟΚΕ στις 18-19 Μαρτίου 2026, «υπογραμμίζει τον κεντρικό ρόλο του κοινωνικού διαλόγου και των συλλογικών διαπραγματεύσεων σε όλα τα επίπεδα, καθώς και της διαρθρωμένης συνεργασίας μεταξύ της Υπηρεσίας ΤΝ της ΕΕ, της Ευρωπαϊκής Επιτροπής και των κοινωνικών εταίρων, προκειμένου να διασφαλιστεί ότι η χρήση της ΤΝ συμβάλλει σε μια δίκαιη, συμπεριληπτική και ανταγωνιστική ψηφιακή μετάβαση, με συστηματική συνεκτίμηση των διαστάσεων του φύλου, των γενεών και της ευαλωτότητας, καθώς και των αναγκών των ΜμΕ».